

آئوہ بدلی

برسنہ لک الی ایکی نسخہ سی پوسہ
اجرتیلہ برابر بروجه پیشین ۴۵
غروش، استانبول ایچون ادارہ خط
نہدن آلتیق نوزرہ ۲۰ غروشہ در.

معارف

طاوغار مہر ترقی عرش اعلائی معارفدن
اودر نزهتسرای کائناتی ایلین روشن

ادارہ خانہ سی

باب عالی جادہ سندنہ قصبار کتبخانہ
سیدر، رسالہ یہ متعلق کافیہ مسئو-
لیت و خصوصیات ایچون (قصبار
کتبخانہ منہ) مراجعت اولونور.

نسخہ سی ۲۰ بارہ در

نسخہ سی ۲۰ بارہ در

پنجشنبہ کونلری نشر اولونور فنی و ادبی رسالہ

محرری: ابن رفعت ساح

غزل

او ماهه بیلدیره م حال بی قرارمی بن
مکدر ایلمه یار دلشکاری بن

لبدله ناله سودا، کوزمده اتمک بالا
خدایه عرض ایدرم درد بی شمارمی بن
خیال زلفی فکر ایلم غریبانه
بونکله آغلا دیرم قاب ناله کارمی بن
نه عاشقانه سعادت که: خواب مستیده
گذرکهنده کشاد ایلم مزارمی بن

او ورد نازی دوشوندم بتون بو آنه قدر
شو بر چیچکله کچیردم دیمک بهارمی بن
نکاه دیده فریندن اقتباس ایدم
صفای طبعی، سودای، اقتدارمی بن
ای رفعت

..

سودیکمه

یتیمی؟ سودیکم! بو قدر ناز و انفعال
آغلاتمه غیری دیده رقت پناهی!

دوشدم کال عجز ایله دامان لطفکه
ایجتیه قاب زارمی! عفو ایت کنایمی

سامح

قادرین مکتوبلری

[مابعد]

بویله ذوق بلاغته عائد اولان نقطه لرده طبیعتک
لان مخصوصنه دقت ایتک درجه وجوده در .

او کندینه لازم اولان محاسن فکریه نك انتخاب
و تمیینه کوجک چکمز . جمله سنی کورور ،
بولور ، میدانه قور ، مناسبت دوشورد که اولیه
رنکین بدیعهلر کوسترد که بورونق و لطافتی التزام
تکلفله تأمین ایتک محالاتدن عد اولونور . سوزلمی
سؤ تفسیر ایتیکز! جناس کی، ترصیع کی، مراعات نظیر
کی صنایع بدیعه بی بتون بتون ترک ایدم! دیم یورم .
بن بالعکس طبیعت خوش کورون ترینات لفظیه بی
یک سوهرم انسان فصل تزیینه محتاج ایسه الهامات
قلیه ده شعشه کالیله متناسب بر کوه بیان استر .
هله فکرک جیات و وضوحه قوت ورن تشبیهاتی
ناصیه فصاحتده مشهود اولان صباحت فکریه نك
صوک لمعه تکاملی عدایدرم . طوغریسی استرسه کز
یک چوق بیوک محررلر بو سایه ده کسب شهرت
ایلمشدر . کال بکک آناری او آتشین تشبیهلردن
تجربید ایتک لازم کلسه لطافت و احتشامی درحال
نقصان پذیر اولور هرکس ککوچک بر کلنهال
یازه بیلر .

فقط اولیه کولکلره حیرت ورن بدایع
فکریه بی ابداع ایتک مطلق کال یک اولماغه
وابسته در . دها غیرت پرست اولمق کافی دکل . ده
بیوک یارادلمق مقتضیدر . . مباحث لفظیه بی بر طرفه
براقلم! تصور متعلق صناعات شعریه بی بکنمه مک
بر صی پاکزادک روحنده کی صافیتی قلباً تقدیس
ایتمه مکله برابر در . بونلر شب تفکرده آسمان
استغراقی تنور ایدن لمعات شعریه نك مدارج
اعتلاسی حکمنده در .

نور خیال ، بارقه الهاماتک مشارق سنوخته
یو کسلمکه باشلادی می؟ او مرقعات اعتلایه استنادی
ضروریدر . بونی تعقیب ایتک ایچون طبیعت جبر

ایامک داعیە تصنعدن تشأت ایدر. فصاحت افادەنی تکلفدە آرامقسە بر دایر نورستەنک شەئعە جالانی غازە سەندە، و سە سەندە تخری یە قالقشەمقدن کولونج اولور.

قریحی بر از سربست بر اقالی. انتخاب معاینە، اویە جەدی بر قانونە مراجعت ایلسون کە: سربازی تصورە وسعت ویرسون، افادەنک وضوحنە خدمت ایلسون، سوکرە بتون احکامنی شوسوزلرلە اجمال اتمک ممکن اولسون! سہولت بیسان یاخود کلفتمزک!

صنایع نفیسەنک فائدەسی کوزلەلکدر. کوزلەلکسە طبیعیدر، طبیعی تقلید ایالە حاصل اولور. صنعت ذاتاً طبیعتک آیینە انعامکسی دکلیدر؟

هیچ بر رسام چناری قوم رنکنندە کوسترمەنک، قریرلک قانادینی تیرە سەندە تصور ایتمز. ای سسلی بر کەنک غریبانە ایکلیدی، بعضاً شاہین صداسنە بعضادە بر قاناریەنک آوازە لطیفنە بکزمە مزمی؟ خصوصیتلە بشریت بابل کبی ترنمە یک مساعدا اولماسەیدی (فائوست) یاخود (قارون) کی او برالر وجود پذیر اولور میدی؟ انسان کورور، عربستان چوللرینک سراجی اوزاقلردن دکنر صانیر. ساکن، سسز بر دریانک پیرامن آسمانی تقیل ایدن برلرینە بولوط نظریلە باقار. اشته بونلر، منظومە کائناتی شو ہیئت علویەدە انشا ایدن شاعر حقیقینک اون منظومە ایچری سەندە کوسترمەدیکی اک طبیعی تشبہلردر. بز اوناری کورە کورە مناظر کائناتی بر برینە بکزمەدی اوکر تمشیز. شەعدی نردە نظر مەز بر دھان آتشینە مصادف اولورسە در حال بونی بر غنچە یە بکزدیرز. تماشا ی طبیعتدن لایقیلە حصە مند ذوق الھام اولدیغەز زمانلردە الذروحاتی و اک لطیف تشبہاتک

خبر سزجە ذھنمە کلدیکی حس ایدرز. یوقسە بر جوق دوشونجہلر نتیجەسی اولمق اوزرە بولونە جق صناعات فکریەنک نە تاثیری اولایلیر؟ ابن خلدون، او سوا ی تاریخنک بیلمە هانکی بر یرندە؟ یوکسک، یوکسک خیاللرک، پارلاق پارلاق تشبہاتک ابدالی فائدە سز اسرافانە بکزمە دیور. بوسوز بکا طوغری کادی. مذہبانە علی الخصوص فوق العادە شاعرانە اثرلرک متأثر کولکلرە طوقونمقدە یک قوت سز اولدیغنی کوربورم، حس، حزن حکایەت مطلق سادە بر اسلوبە مقتدر د. اک زیادە رقت انکیز رومانلردە بر فریاد مایمیدن باشقە بر شی کورولە مەز.

ھلە.. آھ! او رومانلرکە.. حیانتک اون یدنجی بہارنی کورە مدن یورکنندە حاصل اولان جبریحە محبتلە خاکدان احتضارە دوشوویرن بر چوجغک وقایع شیبانی تصویر ایدر. باشند باشە بر نوحەدر.

اودە ھنکام واپسینە کلدیکی کون رنکسز، صولوق غنچەلری اخطار ایدن یناقلری بردنبرە محرت یدر اولوویرر. اوکون مثلاً کوچوک قاردەشنی مکتبە باشلادیرلر. بو آخرت کلینک تابوتنە اورتولەجک ینبە توللرینە اوکون حاضر لاینر. ارتق بونک مائزەدە پدردن نە بکلنیر، یک مایوسانە بر نوحە می؟ یوقسە تشبہ، جناس کبی صنعتلرمی؟

اشتە بعض محررلر بوراسنی فرق و تمیز ایدە. میور، مؤثر سوز بولمق ایچون سماحت تصور دن استعانە ایدویرلر.

حالبوکە آھ.. یالکیز فریا. لازم ایدی. یک جوق ذوات طائیرم کە قلمنک قوتی اک اوجکە رومانجیای مسلکندە تجربە یە اوزمشدرد. بو عادنا

سقامتله استقامت آرمنده بيوك برفرق كورممين
بر خطاط كوته بينك رقعہ ياخود ثلثه كى شكلارى
اوكر نك ايجون سياقت يازيسنه مشق ايتمى
فيلنددر.

مقصود فن كتابى ايلرى كوتورمكه، خلوص،
تريك مکتوبلرى يازمالى . . رومانچيلق مسلكنى
بيولتمكسه، بويله «قادين مکتوبلرى» واديسنده
حكايه لر وجوده كتيرمليددر.

(مابعدى وار)

ابن رفعت سامح

«تورن» دار الفنونى معلملردن «مولشوت» ك
«۱۸۵۲» سنه سنده تحرير ونشر ايلديكى «دوران حيات»
نامنده كى اثرى تشكيل ايدن فيلولوزى مباحثى اوږينه
«لييج» قارشى يازلش مکتوبلردن برى :

يارسده «۱۷۹۰» سنه سى ماسينك سكرنجى
كونى تاله يران نام ذات طرفسدن موضوع بحث
اولان برعملية نك حل و فصانه ابتدار اولتمشدركه
استقبال بواشتغالك نتايج فوائد غاياتى تدريجاً موقع
اعتبارده اظهار ايدده جكدر . زيرا بوسايه ده ،
شمدييه قدر وجوده كتير ياهمين و دنيانك هر بر
كوشه سنده استعمال و تطبيقه صالح اولان صنايعى
بر واسطه تقدير و مقاييسه نك حصولپذير اولمى
تامين ، حواس بشريه ترين ايدلش اوله جقدر .
عصر اخيرك صوكنى جهان اوله متين براساه
مستند ، اوسرتبه ثابت بر واحد قياسى اهدا
ايتمشدركه اليوم موجود بولنان وزن و طول اولچو .
لرينك كافه محور و انعامى تصور اولنسه بونارك
يكيدن تأسيسى بزم ايجون بادى اشكال اوله مز .
بو واحد قياسى نى بولق اوزره نصف النهار

دائرة سنك اون ميلون جز شدن بر جزى اولچولمشددر .
اشته او واحد قياسى طول ، متره دن عبارتدر .

درجه قطيعتى افهام ضمنده «فولومب ،
لاغرانز» «لاپلاس و لاووازيه» نك اسملرينى ذكر
ايتك كفيات ايلر . واحد قياسى طول ايله واحد
قياسى اوزان ده الدم ايلدى : بر دسيمتره مكعب
صاف صوبك وزنى كيلوغرام نامنى آلى .

متره نك طولى اوج قدمدن بر آز فضله در .
كيلوغرام بر لتر صويه ، ايكي پروسه قيه سنه
اسويچرده . بيوك باددوقالينى ايله هس ده تماميله ايكي
قيه يه و اسكيسنك ايكي مثلى اولان ايكي هولاند
قيه سنه مساويددر .

طول و اوزان مقياساتنك قطعتى كيميا ،
حكمت طبعيه ، و فيسيولوجى فلرينك ده استكمالى
موجب اوله جنى طبعيددر . مقياس طول و اوزان ،
تا تمام مشاهداته مستند افكار و مطالعات اوزرنده
حكام درلر .

لاووازيه بو رهبر حقيقى احتراقه تطبيق
ايتهدن اول ، قابل احتراق اجسام دروننده بايجى
بر قسم خصوصى موجود و حرارتى ، انك اندفاعدن
عبارت ظن ايدرلردى .

لاووازيه محمولات احتراقيه نك مواد مصروفه
دن دها آغر اولديغنى كوستردى .

اودون ياقلدينى ائشاده حامض قاربون ، صو ،
آمونياق ورماد تشكىل ايدر . شودرت نوع موادك
مجموع وزنى احراق ايديلان اودونك وزنسدن
فضله در .

بو تزايد وزنك انسانى احتراقده خشك عناصر
هوايه دن برى ايله امتزاج ايتهدن نشات ايلديكى
بدى و احتراق بر امتصاص مولد الجوده دن عبارت